

EL

EL

EL

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 3.6.2009
COM(2009) 257 τελικό

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

Κοινή δέσμευση για την απασχόληση

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Κοινή δέσμευση για την απασχόληση

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ύφεση επηρεάζει πρώτα και κύρια τους ανθρώπους: η κορυφαία πρόκληση για την ΕΕ σήμερα πρέπει να είναι η πρόληψη της μαζικής ανεργίας, η προώθηση της δημιουργίας θέσεων εργασίας και η δημιουργία κατάλληλων προϋποθέσεων για την οικονομική ανανέωση και τη βιώσιμη ανάκαμψη και μεγέθυνση. Όλα αυτά μπορούν να επιτευχθούν μόνο με τη σφυρηλάτηση δεσμών στενότερης συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών, με τον καλύτερο συντονισμό των πολιτικών και με την ανταλλαγή εμπειριών και γνώσεων, δηλαδή με την ανάληψη κοινής δέσμευσης για την ανάπτυξη και την εφαρμογή ορθών πολιτικών και δράσεων: για τη διατήρηση βιώσιμων θέσεων εργασίας σε υγιείς οικονομικές δραστηριότητες και τη στήριξη της συμμετοχής των πολιτών σε παραγωγικές μορφές απασχόλησης· για την υποστήριξη των πλέον ευάλωτων ομάδων· και για την προετοιμασία των κατάλληλων προϋποθέσεων για τις θέσεις εργασίας και τις δεξιότητες του μέλλοντος. Τα μέτρα που απαιτούνται για την καταπολέμηση του αντίκτυπου της σημερινής κρίσης στην απασχόληση και στην κοινωνία πρέπει να συνοδεύονται από τις αναγκαίες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις για την αντιμετώπιση των μακροπρόθεσμων προκλήσεων της παγκοσμιοποίησης και της δημογραφικής και κλιματικής αλλαγής.

Στη στρατηγική της Λισαβόνας της ΕΕ τονίζεται ότι η δημιουργία θέσεων εργασίας εξαρτάται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης, από ένα υγιές μακροοικονομικό πλαίσιο, από επενδύσεις σε δεξιότητες, στην έρευνα και στην υποδομή, από τη βελτίωση της νομοθεσίας και από την προώθηση της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας. Η ΕΕ αντέδρασε άμεσα στην κρίση με την εφαρμογή του ευρωπαϊκού οικονομικού προγράμματος ανάκαμψης στο οποίο επισημαίνεται η ανάγκη αντιμετώπισης των επιπτώσεων της κρίσης στην απασχόληση· ήδη τα πρώτα αποτελέσματα του προγράμματος είναι αισιόδοξα και τα δίκτυα κοινωνικής ασφάλειας λειτουργούν σταθεροποιητικά. Τα μέτρα ανάκαμψης που έλαβαν τα κράτη μέλη συμφωνούν γενικά με τους μακροπρόθεσμους μεταρρυθμιστικούς στόχους της Ένωσης (βλέπε παράρτημα 1).

Ωστόσο, επειδή η κατάσταση των αγορών εργασίας συνεχίζει να επιδεινώνεται εξ αιτίας της οικονομικής κρίσης, απαιτείται η ανάληψη συμπληρωματικής δράσης. Μετά το εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, η Επιτροπή, τα κράτη μέλη, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, οι κοινωνικοί εταίροι και οι εκπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών, το άρχισαν να διερευνούν τους καλύτερους δυνατούς τρόπους για να αντιμετωπίσουν τις επιπτώσεις της κρίσης στην απασχόληση.

2. ΚΟΙΝΗ ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ: ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

Η Ευρώπη δεν καλείται μόνο να αντιμετωπίσει την ύφεση, αλλά και να την μετατρέψει σε ευκαιρία για τη δημιουργία μιας πιο παραγωγικής, πιο καινοτόμου και οικονομίας με υψηλότερο επίπεδο δεξιοτήτων και χαμηλές εκπομπές άνθρακα· μιας οικονομίας με ανοικτές και χωρίς αποκλεισμούς αγορές εργασίας που θα συμβάλλει στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και της κοινωνικής ισότητας και θα προσφέρει θέσεις εργασίας συμβατές με τις παραμέτρους της ηλικίας, της ισότητας των δύο φύλων και του συνδυασμού ιδιωτικής και επαγγελματικής ζωής. Δεν πρόκειται για μια εφάπαξ προσπάθεια αλλά για μη συνεχή συλλογική διαδικασία.

Η κρίση θα μεταβάλει άρδην τις ευρωπαϊκές αγορές εργασίας. Πρέπει να δοθούν τα αναγκαία μέσα στους εργαζόμενους και στις εταιρείες ώστε να προσαρμοστούν με επιτυχία στη μεταβαλλόμενη πραγματικότητα: να διατηρήσουν βιώσιμες θέσεις εργασίας, να βελτιώσουν τις δεξιότητες σε όλα τα επίπεδα, να διευκολύνουν την επιστροφή στην εργασία και να διαμορφώσουν τις κατάλληλες προϋποθέσεις για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Οι «πράσινες θέσεις εργασίας» μπορούν να λειτουργήσουν καταλυτικά στην ανάπτυξη των μελλοντικών αγορών εργασίας της ΕΕ: ήδη σήμερα περισσότερες από 20 εκατομμύρια θέσεις εργασίας στην ΕΕ μπορούν να χαρακτηριστούν «πράσινες» (10% της συνολικής απασχόλησης), ενώ από πρόσφατα στοιχεία προκύπτει ότι οι θέσεις εργασίας στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας έχουν τη δυνατότητα να διπλασιαστούν φθάνοντας τα 2,8 εκατομμύρια έως το 2020¹.

Η ευελιξία με ασφάλεια εξακολουθεί να αποτελεί την ορθή προσέγγιση για τον εκσυγχρονισμό και την προώθηση της προσαρμοστικότητας των αγορών εργασίας, την αύξηση της ανταγωνιστικότητας και την προετοιμασία για την ανάκαμψη· η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για τη συμφωνία των κοινωνικών εταίρων της ΕΕ, στο πλαίσιο του κοινού προγράμματος εργασίας, να παρακολουθήσουν την εφαρμογή των κοινών αρχών της ΕΕ όσον αφορά την ευελιξία με ασφάλεια και να αντλήσουν κοινά διδάγματα.

Στην ανακοίνωσή της «Υλοποίηση της ευρωπαϊκής ανάκαμψης»² η Επιτροπή υπογραμμίζει ορισμένες παραμέτρους που μπορούν να βοηθήσουν τα κράτη μέλη στο σχεδιασμό και στην εφαρμογή κατάλληλων και αποτελεσματικών πολιτικών για την απασχόληση. Σ' αυτή τη βάση, το εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και οι τρεις επιστημονικές συναντήσεις για θέματα απασχόλησης που πραγματοποιήθηκαν στη Μαδρίτη, στη Στοκχόλμη και στην Πράγα τον Απρίλιο του 2009 συνέβαλαν στον καθορισμό **τριών βασικών προτεραιοτήτων**: διατήρηση της απασχόλησης, δημιουργία θέσεων εργασίας και προώθηση της κινητικότητας· αναβάθμιση των δεξιοτήτων και αντιστοίχισή τους με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας· βελτίωση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας. Τέλος, η Σύνοδος Κορυφής για την Απασχόληση, της 7ης Μαΐου, επέτρεψε την ανταλλαγή απόψεων για τις εν λόγω προτεραιότητες με την επίτευξη συναίνεσης για 10 ενέργειες³.

¹ Βλέπε: http://ec.europa.eu/energy/renewables/studies/doc/renewables/2009_employ_res_report.pdf

² COM(2009) 114 τελικό, της 4ης Μαρτίου 2009.

³ Βλέπε: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=103&langId=en&eventsId=173&furtherEvents=yes>

Αξιοποιώντας τις κοινές αυτές προσπάθειες, η παρούσα ανακοίνωση προτείνει την ανάληψη κοινής δέσμευσης για την απασχόληση σε επίπεδο ΕΕ, με σκοπό την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών της, καθώς και μεταξύ των κοινωνικών εταίρων της ΕΕ, όσον αφορά τις τρεις βασικές προτεραιότητες μέσω συγκεκριμένων ενεργειών και με τη στήριξη όλων των διαθέσιμων κοινοτικών μέσων και ειδικότερα του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ) και του Ταμείου Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση. Οι προτεραιότητες και οι ενέργειες πρέπει να προσαρμόζονται στη μεταβαλλόμενη αγορά εργασίας και στις δημοσιονομικές συνθήκες κάθε κράτους μέλους, και να μεγιστοποιούν την προστιθέμενη αξία της δράσης της ΕΕ, υποστηρίζοντας τις προσπάθειες των κρατών μελών και των κοινωνικών εταίρων. Η κοινή δέσμευση πρέπει να ενισχύσει το ρόλο που παίζει η Ευρώπη στο πλαίσιο των συνολικών προσπαθειών που καταβάλλει η διεθνής κοινότητα για την ανάκαμψη και τη βιώσιμη οικονομική μεγέθυνση. Η πρόοδος που επιτελείται στην κατεύθυνση αυτή πρέπει να συζητείται από την Επιτροπή, τα κράτη μέλη και τους κοινωνικούς εταίρους στο πλαίσιο των τριμερών κοινωνικών συνόδων κορυφής.

2.1. ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ, ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Οι προσωρινές βραχύχρονες εργασιακές ρυθμίσεις έχουν αποβεί αποτελεσματικές για τη διατήρηση της βιώσιμης απασχόλησης σε διάφορα κράτη μέλη, ειδικά δε εάν συνοδεύονται από χρηματοοικονομική στήριξη για την απώλεια εισοδήματος και από κατάρτιση. Αποτελούν σημαντική παράμετρο των αρχών της ΕΕ για ευελιξία με ασφάλεια και των εθνικών μεθόδων ευελιξίας με ασφάλεια. Χάρη στις εν λόγω ρυθμίσεις οι επιχειρήσεις μπορούν να αποφύγουν το υψηλό κόστος που συνεπάγεται ενδεχόμενη απόλυση και επαναπρόσληψη και την απώλεια του ανθρώπινου κεφαλαίου τους, βελτιώνοντας ταυτόχρονα την απασχολησιμότητα των εργαζομένων. Οι ρυθμίσεις αυτές πρέπει να είναι προσωρινές και σωστά στοχοθετημένες, να μην υπονομεύουν τη συμμετοχή των εργαζομένων και την ανταγωνιστικότητα και να είναι επωφελείς για τις ΜΜΕ και για όσους απασχολούνται με συμβάσεις ορισμένου χρόνου.

Προϋπόθεση για τη δημιουργία θέσεων εργασίας είναι η ύπαρξη ευνοϊκού περιβάλλοντος για την επιχειρηματικότητα, την καινοτομία και την αυτοαπασχόληση καθώς και ισχυρότερη εστίαση στις πολιτικές που αφορούν τη ζήτηση. Κατά τον ίδιο τρόπο, η καλλιέργεια πρακτικού πνεύματος για την πρόβλεψη και τη διαχείριση της αναδιάρθρωσης επιχειρήσεων - με τη συμμετοχή των εταιρειών, των εργαζομένων, των κοινωνικών εταίρων και των δημόσιων αρχών - μπορεί να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητα και την προσαρμοστικότητα και να διασφαλίσει την επαγγελματική εξέλιξη των εργαζομένων διατηρώντας παράλληλα τον οικονομικό ιστό των περιφερειών και των κοινοτήτων. Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για το κοινό έργο που επιτελούν οι κοινωνικοί εταίροι της ΕΕ σε θέματα αναδιάρθρωσεων, που θα πρέπει να χρησιμεύσει ως βάση για το σχεδιασμό καλύτερα τεκμηριωμένων πρακτικών. Οι ρυθμίσεις μεταξύ δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης και κοινωνικών εταίρων θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι εργαζόμενοι που χαρακτηρίζονται υπεράριθμοι λαμβάνουν την αναγκαία στήριξη για την ανεύρεση νέας απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης. Τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν κρατικές ενισχύσεις υπέρ των επιχειρήσεων που ιδρύονται σε επιδοτούμενες περιφέρειες ή που έχουν επικεφαλής γυναίκες. Θα αξιοποιηθούν οι υπηρεσίες του Eurofound, του Ευρωπαϊκού ιδρύματος για τη

βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας και του Cedefop, του Ευρωπαϊκού κέντρου για την ανάπτυξη και την επαγγελματική κατάρτιση, με την παροχή πληροφοριών και εμπειρογνωμοσύνης σε θέματα διαχείρισης της αλλαγής και πρόβλεψης δεξιοτήτων.

Ακόμη και μεσούσης της κρίσης, εξακολουθούν να υπάρχουν πολλές κενές θέσεις εργασίας στην Ευρώπη λόγω ελλειπών αντιστοίχισης μεταξύ των προσφερόμενων δεξιοτήτων και των αναγκών της αγοράς εργασίας. Στους εργαζομένους που απολύονται θα πρέπει να προσφέρονται καλύτερες ευκαιρίες αναζήτησης απασχόλησης στο εξωτερικό, χωρίς να χάνουν το δικαίωμά τους σε επίδομα ανεργίας στη χώρα κατοικίας τους· η δυνατότητα αυτή υπάρχει και τώρα αλλά περιορίζεται σε μια σύντομη τρίμηνη περίοδο. Η κινητικότητα προς το παρόν είναι και αυτή πολύ περιορισμένη, ακόμη και για τους μαθητευόμενους και ασκούμενους, λόγω των πολύ διαφορετικών συνθηκών που επικρατούν στα κράτη μέλη και της έλλειψης πληροφόρησης των πολιτών σχετικά με τις ευκαιρίες κινητικότητας. Ο ρόλος των δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης στο πλαίσιο αυτό είναι καταλυτικός. Προϋπόθεση για την αποτελεσματική εφαρμογή της οδηγίας για την απόσπαση των εργαζομένων είναι η ενισχυμένη διοικητική συνεργασία και η ανταλλαγή καλών πρακτικών.

Προτεινόμενες ενέργειες προτεραιότητας

Καλύτερη χρήση των βραχύχρονων εργασιακών ρυθμίσεων

- Ανάπτυξη από τα κράτη μέλη αποτελεσματικών προγραμμάτων, με τη στήριξη του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ), για τη διατήρηση της βιώσιμης ανάπτυξης και τη βελτιστοποίηση των αποτελεσμάτων των βραχύχρονων εργασιακών ρυθμίσεων και της κατάρτισης, με αποφυγή των αρνητικών συνεπειών (βλέπε παράρτημα 2).

Βελτίωση της πρόβλεψης και διαχείρισης των αναδιαρθρώσεων

- Η Επιτροπή έχει εκδώσει έναν πρακτικό 'Οδηγό αναδιαρθρώσεων'⁴· στη βάση αυτή, η ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ όλων των ενδιαφερόμενων μερών θα μπορεί να οδηγήσει στην ανάπτυξη κοινών πρακτικών για τη διευκόλυνση της πρόβλεψης και διαχείρισης των αναδιαρθρώσεων των επιχειρήσεων, με τη στήριξη του ΕΚΤ·
- Οι κοινωνικοί εταίροι, για να διευκολύνουν τις διαδικασίες αναδιάρθρωσης, μπορούν να συνάψουν τομεακές συμπράξεις, δηλαδή ειδικά σχέδια δράσης και συμφωνίες επιμερισμού του βάρους, με τις περιφερειακές και τοπικές αρχές και με τη στήριξη του ΕΚΤ. Με τη στήριξη της Επιτροπής, τέτοιου είδους συμπράξεις μπορούν να είναι κατάλληλες σε τομείς που αντιμετωπίζουν προκλήσεις σε επίπεδο ΕΕ σύμφωνα με το παράδειγμα της αυτοκινητοβιομηχανίας. Κατά τον ίδιο τρόπο, οι κοινωνικοί εταίροι και οι τοπικές αρχές πρέπει να συνάπτουν, στο μέτρο του δυνατού, συμφωνίες κατόπιν διαπραγματεύσεων προκειμένου να βοηθούν τους εργαζομένους που χαρακτηρίζονται υπεράριθμοι να βρουν νέα απασχόληση μέσω της

⁴ Βλέπε: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=103&langId=en>

κατάρτισης, της παροχής συμβουλών και της αναζήτησης εργασίας: η απόλυση πρέπει να αποτελεί απώτατη μόνο λύση.

Προώθηση της δημιουργίας θέσεων εργασίας

- Τα κράτη μέλη πρέπει να ενισχύσουν τις προσπάθειές τους για τη δημιουργία φιλικού περιβάλλοντος για την επιχειρηματικότητα π.χ. μέσω της βιώσιμης μείωσης του μη μισθολογικού κόστους της εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της φορολογίας, της πραγματοποίησης επενδύσεων στους τομείς της έρευνας και των έργων υποδομής, στη μείωση του διοικητικού φόρτου, στην προώθηση της βελτίωσης της νομοθεσίας και στην ενθάρρυνση της ανάπτυξης ΜΜΕ.
- Τα κράτη μέλη, μαζί με τους κοινωνικούς εταίρους και με τη στήριξη του ΕΚΤ, πρέπει να υποστηρίξουν τους άνεργους και τους νέους στην προσπάθεια ίδρυσης της δικής τους επιχείρησης σε βιώσιμη βάση, δηλαδή παρέχοντάς τους επιχειρηματική κατάρτιση και κεφάλαιο εκκίνησης.

Διευκόλυνση της κινητικότητας

- Η Επιτροπή θα δρομολογήσει μια εκτεταμένη εκστρατεία ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης, όσον αφορά τις ευκαιρίες κινητικότητας στην ΕΕ, με βάση την πύλη για τις κενές θέσεις εργασίας "EURES"⁵. Θα δημιουργήσει επίσης μια νέα επιγραμμική υπηρεσία τη «Match and Map», με μια πιλοτική δράση που θα είναι έτοιμη στα τέλη του 2009 και θα παρέχει πληροφορίες για τις επαγγελματικές ευκαιρίες καθώς και τις ευκαιρίες μάθησης και κατάρτισης, ώστε να διευκολύνεται η αντιστοίχιση των ικανοτήτων ενός ατόμου με τις διαθέσιμες θέσεις εργασίας σε ολόκληρη την Ευρώπη.
- Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να παρατείνουν για 6 τουλάχιστον μήνες το δικαίωμα χορήγησης επιδόματος ανεργίας σε άνεργους πολίτες που αναζητούν εργασία σε άλλο κράτος μέλος.

2.2. ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ, ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Η ευημερία της Ευρώπης εξαρτάται από την ικανότητά της να δημιουργεί ανταγωνιστικές και βιώσιμες θέσεις εργασίας που επανδρώνονται από εργατικό δυναμικής υψηλής ειδίκευσης: η ανάληψη κοινής δέσμευσης για την αναβάθμιση των δεξιοτήτων σε όλα τα επίπεδα είναι εξαιρετικά σημαντική τόσο για την αντιμετώπιση του βραχυπρόθεσμου αντίκτυπου της κρίσης στην απασχόληση όσο και για τη δημιουργία των κατάλληλων προϋποθέσεων για μια πιο ανταγωνιστική οικονομία της γνώσης με χαμηλές εκπομπές άνθρακα.

Η εκπαίδευση και η κατάρτιση πρέπει να συνδεθούν ακόμη περισσότερο με τις ανάγκες της αγοράς, συμπεριλαμβανομένων των παραδοσιακών κλάδων της οικονομίας: οι νέοι χρειάζεται να έχουν τις σωστές δεξιότητες προκειμένου να μπορέσουν να επωφεληθούν από τις σημερινές ευκαιρίες απασχόλησης καθώς και τις απαραίτητες εγκάρσιες δεξιότητες ώστε να μπορούν να προσαρμόζονται σε μια γρήγορα μεταβαλλόμενη αγορά εργασίας. Η έλλειψη αναγνώρισης των δεξιοτήτων και ικανοτήτων που αποκτώνται στο πλαίσιο της άτυπης μάθησης εμποδίζει τις ευκαιρίες απασχόλησης. Ο ρόλος του κοινωνικού διαλόγου όσον αφορά τον καθορισμό, την απόκτηση και την αναγνώριση των δεξιοτήτων, ειδικά δε στους νεοεμφανιζόμενους οικονομικούς τομείς, είναι σημαντικός.

⁵ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=103&langId=en>

Για να αξιοποιηθούν οι ευκαιρίες ανάκαμψης και για να προωθηθεί η κοινωνική καινοτομία, είναι σημαντικό να επισημανθούν οι σημερινές και μελλοντικές ανάγκες σε δεξιότητες, όπως προβλέπεται στην πρωτοβουλία «Νέες δεξιότητες για νέες θέσεις εργασίας». Σε ορισμένα κράτη μέλη, τα τομεακά συμβούλια για την απασχόληση και τις δεξιότητες διευκολύνουν ήδη τη συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων, κοινωνικών εταίρων και δημόσιων αρχών για την επισήμανση των μελλοντικών αναγκών· διάφορες συμπράξεις μεταξύ πανεπιστημίων και επιχειρήσεων αποσκοπούν στη βελτίωση του διδακτικού προγράμματος, της επιχειρηματικότητας και της μεταβίβασης γνώσης. Οι πρωτοβουλίες αυτές πρέπει να αποτελέσουν γενική πρακτική και να προσφέρουν τη βάση για τα προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Η ανάγκη εκσυγχρονισμού της εκπαίδευσης και της κατάρτισης δεν σταματά στην αρχική εκπαίδευση. Από τα στοιχεία που υπάρχουν προκύπτει ότι οι επιχειρήσεις που δεν εκπαιδεύουν το προσωπικό τους έχουν διπλάσια πιθανότητα να αποτύχουν από ό,τι οι επιχειρήσεις που το εκπαιδεύουν. Οι ΜΜΕ και οι καινοτόμες επιχειρήσεις ειδικότερα, χρειάζονται συχνά στοχευμένη στήριξη, εφόσον αντιμετωπίζουν μεγαλύτερη έλλειψη σε ειδικότητες και μεγαλύτερους χρηματοπιστωτικούς περιορισμούς από ό,τι οι μεγαλύτερες επιχειρήσεις. Οι μηχανισμοί κοινής χρηματοδότησης από τις δημόσιες αρχές, τις εταιρείες και τους κοινωνικούς εταίρους μπορούν να συμβάλουν στη διατήρηση και στην αύξηση της συμμετοχής στην κατάρτιση.

Λόγω του περιορισμένου αριθμού νέων θέσεων εργασίας στις σημερινές συνθήκες ύφεσης, όσοι ολοκληρώνουν τώρα την εκπαίδευσή τους αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο της ανεργίας και της αεργίας, που μπορεί να βλάψει την απασχολησιμότητά τους ακόμη και μετά την ανάκαμψη. Όσοι στερούνται των βασικών δεξιοτήτων, και αυτό συμβαίνει πάρα πολύ συχνά, είναι ακόμη δυσκολότερο να βρουν εργασία. Οι νέοι που επιδιώκουν σήμερα να ενταχθούν στην αγορά εργασίας χρειάζονται την καλύτερη δυνατή στήριξη όσον αφορά τη διαμεσολάβηση για την εξεύρεση θέσης εργασίας, την πρακτική κατάρτισή τους σε συνάρτηση με τη θέση εργασίας ή την πρόσβαση σε περαιτέρω σπουδές, ώστε να αποκτήσουν τις βασικές ικανότητες που χρειάζονται για τη μελλοντική επιτυχία τους στην αγορά εργασίας. Η στήριξη αυτή μπορεί να δοθεί με τους ακόλουθους τρόπους: με τη διατήρηση και την ανάπτυξη περιόδων μαθητείας σε εταιρείες και στο δημόσιο τομέα παρά την κρίση, μέσω καλά σχεδιασμένων εθνικών στόχων· με την παροχή περισσότερων ευκαιριών κινητικότητας με σκοπό τη μάθηση, συμπεριλαμβανομένων των περιόδων μαθητείας, της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και των ασκούμενων πτυχιούχων· και με την ανάληψη αποφασιστικής δράσης για τη μείωση του αριθμού των μαθητών που αποχωρούν νωρίς από το σχολείο και των νέων που έχουν ανεπαρκές επίπεδο βασικών ικανοτήτων. Το πρόγραμμα διά βίου μάθησης της ΕΕ θα πρέπει επίσης να προσφέρει στήριξη σε καινοτόμες ενέργειες που διερευνούν τρόπους για τη βελτίωση της απόκτησης επαγγελματικών δεξιοτήτων και της συνεργασίας μεταξύ εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων.

Προτεινόμενες ενέργειες κατά προτεραιότητα

Αναβάθμιση των δεξιοτήτων, ενίσχυση της δια βίου μάθησης

- Η Επιτροπή θα δώσει ακόμη μεγαλύτερο βάρος στο πρόγραμμα «Νέες δεξιότητες για νέες θέσεις εργασίας». Θα παρουσιάσει μια ανάλυση των νέων

αναγκών σε δεξιότητες ανά τομέα, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται οι δεξιότητες για μια οικονομία με χαμηλές εκπομπές άνθρακα. Θα προωθήσει τη διάδοση στις ΜΜΕ του οδηγού κατάρτισης και θα διερευνήσει τη δυνατότητα συγκρότησης συμβουλίων δεξιοτήτων ανά τομέα σε επίπεδο ΕΕ, στα οποία θα συμμετέχουν οι επιχειρήσεις, οι κοινωνικοί εταίροι και οι δημόσιες αρχές·

- Τα κράτη μέλη πρέπει να χρησιμοποιήσουν τη διαθέσιμη στήριξη του ΕΚΤ για να ενισχύσουν άμεσα την ικανότητά τους να προβλέπουν τις μελλοντικές ανάγκες σε δεξιότητες και να αντιστοιχίζουν καλύτερα τη ζήτηση και την προσφορά δεξιοτήτων στους τομείς και στους κλάδους παραγωγής που έχουν πληγεί περισσότερο από την κρίση. Τα κράτη μέλη πρέπει να συνεχίσουν να βελτιώνουν την ποιότητα και το προσοτιτό χαρακτήρα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης·
- Τα κράτη μέλη πρέπει να συνεργαστούν με τους κοινωνικούς εταίρους για την περαιτέρω ανάπτυξη και εφαρμογή εθνικών πλαισίων επαγγελματικών προσόντων, με βάση τα αποτελέσματα της μάθησης και σε σύνδεση με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Επαγγελματικών Προσόντων. Το ευρωπαϊκό αυτό πλαίσιο πρέπει να περιλαμβάνει ενισχυμένα προγράμματα πιστοποίησης δεξιοτήτων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αποκτώνται μέσω της άτυπης μάθησης, ειδικά σε τομείς που προσφέρουν πολλές δυνατότητες ανάπτυξης της απασχόλησης, όπως οι υπηρεσίες υγείας ή μακροχρόνιας φροντίδας·
- Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και με βάση το νέο στρατηγικό πλαίσιο για την εκπαίδευση και την κατάρτιση, πρέπει να ενισχύσει την αποτελεσματικότητα της διά βίου μάθησης μέσω της προώθησης ευέλικτων διαδρομών μάθησης και κατάρτισης. Η Ένωση συμφώνησε πρόσφατα ότι, έως το 2020, το 15% των εργαζομένων θα πρέπει να συμμετέχουν στη διά βίου μάθηση και το 40% των ατόμων ηλικίας 30 έως 34 θα ετών πρέπει να έχουν ολοκληρώσει τριτοβάθμιες σπουδές. Τα κράτη μέλη προκειμένου να προχωρήσουν γρήγορα στην αναβάθμιση των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού με βάση αυτά τα κριτήρια αξιολόγησης, ενθαρρύνονται να καθορίσουν εθνικούς στόχους στους τομείς που καλύπτονται από τα ευρωπαϊκά κριτήρια αξιολόγησης, σύμφωνα με τις επιμέρους ανάγκες τους.

Άμεση υποστήριξη των νέων

Τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Επιτροπής, του ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, των κοινωνικών εταίρων πρέπει:

- να διασφαλίσουν ότι τουλάχιστον 5 εκατομμύρια νέοι Ευρωπαίοι θα μπορούν να παρακολουθούν περιόδους μαθητείας υψηλού επιπέδου έως τα τέλη του 2010. Οι εταιρείες πρέπει επίσης να εξακολουθήσουν να προσφέρουν θέσεις ασκουμένων για την ανάπτυξη της απασχολησιμότητας των σπουδαστών·
- να προβούν στην άμεση ανάπτυξη στρατηγικών για τη μείωση της πρόωρης αποχώρησης από το σχολείο και στη διασφάλιση ότι περισσότεροι νέοι ολοκληρώνουν τις σπουδές τους στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, επειδή πολλές χώρες εξακολουθούν να απέχουν πολύ από τον ευρωπαϊκό στόχο του 10% κατ'άνωτατο όριο πρόωρης αποχώρησης από το σχολείο. Μεταξύ άλλων περιλαμβάνονται: μέτρα για την όσο το δυνατό μεγαλύτερης διάρκειας

σχολική φοίτηση· αύξηση του κατώτατου ορίου ηλικίας διακοπής της σχολικής φοίτησης· επιδόματα σχολικής φοίτησης· ευέλικτες και εναλλακτικές δυνατότητες φοίτησης στα σχολεία και στα ιδρύματα επαγγελματικής εκπαίδευσης·

- ενίσχυση του στόχου της ΕΕ «Νέα αρχή» για τους ανέργους νεαρής ηλικίας: πρέπει να προσφέρεται σε κάθε νέο ευκαιρία για κατάρτιση ή εργασία: το αργότερο ένα μήνα μετά την έναρξη της ανεργίας για τους νέους ηλικίας 15 έως 19 ετών και δύο μήνες για τους νέους ηλικίας 20 έως 24 ετών· στήριξη των οργανώσεων νέων όσον αφορά την παροχή κατάρτισης και βοήθειας σε όσους αποχωρούν από το σχολείο ή το εγκαταλείπουν.

2.3. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Για να περιοριστεί ο κοινωνικός αντίκτυπος της κρίσης, είναι σημαντικό να παραμένουν οι εργαζόμενοι στις θέσεις εργασίας τους και να προσελκύονται ακόμη περισσότεροι στην αγορά εργασίας, ειδικά γυναίκες, εργαζόμενοι μεγαλύτερης ηλικίας και άλλες ομάδες που υφίστανται διακριτική μεταχείριση, ούτως ώστε να αποφεύγεται η μακροχρόνια ανεργία και αεργία. Ο καλύτερος τρόπος καταπολέμησης του αποκλεισμού είναι η απασχόληση: η κοινωνική Ευρώπη αρχίζει με την απόκτηση μιας θέσης εργασίας – άλλωστε ακόμη και πριν ξεσπάσει η κρίση πάρα πολλοί πολίτες της ΕΕ που είχαν τα προσόντα να ενταχθούν στην αγορά εργασίας δεν είχαν πρόσβαση στην απασχόληση.

Οι κοινές αρχές της ΕΕ για την ενεργητική ένταξη προσφέρουν ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο για την ενίσχυση της απασχόλησης, την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και τη στήριξη της κοινωνικής συνοχής μέσω του εκσυγχρονισμού των συστημάτων κοινωνικής προστασίας. Σήμερα η ανάγκη ταχείας εφαρμογής και παρακολούθησης της πρόσφατης σύστασης της Επιτροπής για την ενεργητική ένταξη που ενέκρινε το Συμβούλιο προβάλλει επιτακτικότερη από ποτέ. Λόγω της κρίσης θα χρειαστούν νέες μορφές αλληλεγγύης. Τα προγράμματα κατοχύρωσης ελάχιστου εισοδήματος που εφαρμόζονται ήδη στα περισσότερα κράτη μέλη μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο ως αυτόματοι σταθεροποιητικοί μηχανισμοί και μπορούν να ενισχυθούν εάν κριθεί αναγκαίο ούτως ώστε να υποστηριχθεί η διατήρηση της αγοραστικής δύναμης των ανέργων ειδικά σε χώρες όπου η κάλυψη του επιδόματος ανεργίας ή η διάρκεια χορήγησής του είναι πολύ περιορισμένη.

Απαιτούνται επείγοντα μέτρα ώστε να αποδώσουν καρπούς οι μεταβατικές περίοδοι και να βελτιωθεί η πρόσβαση στην απασχόληση: μείωση του εργοδοτικού κόστους πρόσληψης και αξιοποίηση των δυνατοτήτων δημιουργίας θέσεων εργασίας ειδικά για τους εργαζόμενους χαμηλής ειδίκευσης· μείωση των αντικινήτρων στην απασχόληση· βελτίωση του καθεστώτος φορολογίας και χορήγησης επιδομάτων ώστε να είναι προσοδοφόρα η εργασία, συμπεριλαμβανομένων φορολογικών περικοπών στο δεύτερο ενεργό μέλος της οικογένειας· παροχή κινήτρων στους ανέργους για την ίδρυση δικών τους επιχειρήσεων, π.χ. μέσω της κατάρτισής τους σε θέματα επιχειρηματικότητας και μικροπιστώσεων. Οι χώρες που αντιμετωπίζουν μεγάλη εισροή μεταναστών που επιστρέφουν εξ αιτίας της κρίσης πρέπει, επίσης, να διευκολύνουν την άμεση ένταξή τους στην αγορά εργασίας. Επειδή οι γυναίκες απασχολούνται με συμβάσεις ορισμένου χρόνου ή βρίσκονται εκτός αγοράς

εργασίας συχνότερα από ό,τι οι άνδρες, θα πρέπει να ενισχυθούν τα μέτρα για τη διασφάλιση της ισότητας των φύλων.

Για να αυξηθούν οι ευκαιρίες ένταξης στην αγορά εργασίας των ατόμων που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση, συμπεριλαμβανομένων των μεταναστών από τρίτες χώρες, και να δοθεί στήριξη στους υπεράριθμους εργαζομένους και στους ανέργους όσο το δυνατόν νωρίτερα, θα πρέπει να βελτιωθεί η συνεργασία μεταξύ δημόσιων αρχών, δημόσιων και ιδιωτικών υπηρεσιών απασχόλησης, υπηρεσιών εκπαίδευσης ενηλίκων, κοινωνικών εταίρων και κοινωνίας των πολιτών. Τα κράτη μέλη και οι δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης ειδικότερα, πρέπει επίσης να ενισχύσουν την αμοιβαία ανταλλαγή εμπειριών για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των ενεργητικών πολιτικών στην αγορά εργασίας.

Προτεινόμενες ενέργειες κατά προτεραιότητα

Ενίσχυση της ενεργοποίησης και διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση

Τα κράτη μέλη πρέπει να διαθέσουν σημαντικό μέρος από τους πόρους του ΕΚΤ που τους αναλογούν για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των εθνικών συστημάτων απασχόλησης και των ενεργητικών πολιτικών της αγοράς εργασίας, και την παροχή κινήτρων για την ίδρυση επιχειρήσεων ή την αυτοαπασχόληση. Τα κράτη μέλη πρέπει να ενισχύσουν τις προσπάθειές τους για την ενεργό εφαρμογή και παρακολούθηση των κοινών αρχών της ΕΕ, όσον αφορά την ενεργητική ένταξη. Σύμφωνα με τις εν λόγω αρχές και δεδομένων των μεγάλων δυνατοτήτων που προσφέρουν οι ισχύοντες κανόνες κρατικών ενισχύσεων, τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται:

- να ενισχύσουν το στόχο της ΕΕ «Νέα αρχή» για τους ενήλικες ανέργους, προκειμένου να διασφαλίζουν ότι, το αργότερο 3 μήνες μετά την καταχώρισή τους στο μητρώο της δημόσιας αρχής απασχόλησης, τους προσφέρεται νέα θέση εργασίας, πρόσθετη κατάρτιση, περίοδος μαθητείας ή άλλο μέτρο απασχολησιμότητας·
- να βοηθούν τους μακροχρόνια ανέργους να επιστρέφουν στην αγορά εργασίας μειώνοντας το μη μισθολογικό κόστος της εργασίας π.χ. καταργώντας τις εισφορές κοινωνικής προστασίας σε περίπτωση πρόσληψης μακροχρόνια ανέργου για περίοδο 6 μηνών και περικόπτοντας στη συνέχεια τις εισφορές αυτές·
- να προωθούν την απασχόληση ευάλωτων ομάδων και εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας μέσω στοχοθετημένων επιδομάτων που χορηγούνται σε συνάρτηση με την προσφερόμενη θέση εργασίας και της χορήγησης κινήτρων πρόσληψης στο πλαίσιο της κοινωνικής οικονομίας, ενώ παράλληλα να αποτρέπουν την εφαρμογή προγραμμάτων πρόωρης συνταξιοδότησης·
- να ενθαρρύνουν τη ζήτηση και την απασχόληση εργατικού δυναμικού χαμηλής ειδίκευσης π.χ. με την εισαγωγή φορολογικών ελαφρύνσεων ή άλλων κινήτρων, όπως χορήγηση επιταγών για κατ'οίκον υπηρεσίες και υπηρεσίες μέριμνας·
- να ενισχύουν, με τη στήριξη της Επιτροπής, τη συνεργασία και την ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ των δημόσιων και ιδιωτικών υπηρεσιών απασχόλησης ώστε

να αυξάνουν την ικανότητά τους να αντιμετωπίζουν νέες και μεγάλες εισροές ατόμων που αναζητούν εργασία.

3. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ

Η κοινή δέσμευση για την απασχόληση πρέπει να υποστηρίζεται από όλα τα διαθέσιμα κοινοτικά μέσα. Τα κράτη μέλη, μέσω του ΕΚΤ, υποστηρίζουν ήδη πολλά μέτρα ανάκαμψης που αντιστοιχούν στις βασικές προτεραιότητες και ενέργειες που επισημαίνονται στην παρούσα ανακοίνωση (βλέπε παράρτημα 3). Επιπλέον, μετά την έγκριση του ευρωπαϊκού προγράμματος ανάκαμψης, τα θεσμικά όργανα της ΕΕ συμφώνησαν να γίνουν ορισμένες νομοθετικές αλλαγές προκειμένου να ενισχυθεί ο ρόλος του ΕΚΤ όσον αφορά την άμβλυνση των επιπτώσεων της κρίσης. Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης πρέπει επίσης να αξιοποιηθεί πλήρως για τη στήριξη των δράσεων που καταπολεμούν την κρίση.

Η πρόσβαση στο ΕΚΤ και η χρήση του έχει απλουστευτεί· οι προκαταβολές του ΕΚΤ στα κράτη μέλη επισπεύστηκαν και αυξήθηκαν: περίπου 1,8 δισεκατομμύρια ευρώ εκταμιεύτηκαν. Διευρύνθηκε το πεδίο εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Ταμείου για την Προσαρμογή στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΤΠΠ) και μπορεί τώρα να αξιοποιηθεί πλήρως: κάθε διακοπή λειτουργίας επιχείρησης που απασχολεί τουλάχιστον 500 εργαζομένους και γίνεται λόγω της κρίσης, μπορεί πλέον να καλύπτεται· απλουστεύτηκαν και τα κριτήρια επιλεξιμότητας.

3.1. ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

Το ΕΚΤ αποτελεί ένα εξαιρετικό μέσο για την πραγματοποίηση επενδύσεων σε έμφυχο υλικό: περίπου 9 εκατομμύρια άτομα ωφελούνται άμεσα από τη στήριξη του ΕΚΤ κάθε χρόνο. Μπορούν να γίνουν πολλά ακόμη για την αξιοποίηση αυτών των δυνατοτήτων. Ο ξαφνικός αντίκτυπος της κρίσης επιβάλλει την άμεση εκταμίευση των πόρων του ΕΚΤ που κατά κανόνα διατίθενται σταδιακά σε περίοδο που κυμαίνεται από 9 έως 10 έτη. Με την πλήρη αξιοποίηση του διαθέσιμου προϋπολογισμού εντός των δημοσιονομικών προοπτικών της ΕΕ, η Επιτροπή θα διασφαλίσει, **μόνο για την περίοδο 2009-2010, τη διάθεση 19 δισεκατομμυρίων περίπου ευρώ για το ΕΚΤ.**

Η Επιτροπή θα στηρίζει ενεργά τα κράτη μέλη στην προσπάθεια ταχείας εκταμίευσης αυτών των κονδυλίων τηρώντας τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων της Κοινότητας⁶: κάθε φορά που απαιτείται προσαρμογή του προγράμματος ΕΚΤ θα εφαρμόζει ταχεία διαδικασία, μειώνοντας τη διάρκεια της σε ένα μήνα κατ'ανώτατο όριο, και θα προσφέρει για το σκοπό αυτό επιχειρησιακή καθοδήγηση στις εθνικές αρχές. Η Επιτροπή καλεί επίσης τα κράτη μέλη να επισπεύσουν τις πληρωμές και να μειώσουν τα εμπόδια στα εθνικά συστήματα χρηματοδοτήσεων, ώστε τα ποσά του ΕΚΤ που πιστώνονται στους εθνικούς λογαριασμούς να καταβάλλονται γρήγορα στους δικαιούχους των προγραμμάτων του ΕΚΤ. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται

⁶ Η Επιτροπή εξέδωσε σήμερα κατευθυντήριες γραμμές για τις συμβατές κρατικές ενισχύσεις για την κατάρτιση αθώς και κατευθυντήριες γραμμές για τις συμβατές κρατικές ενισχύσεις για τους εργαζόμενους που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση και τους εργαζόμενους με αναπηρία - SEC(2009) 719.

επίσης να αξιοποιούν πλήρως τα δάνεια της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ETE) ώστε να αυξηθούν οι δαπάνες του ΕΚΤ για τα μέτρα ταχείας ανάκαμψης που εφαρμόζουν.

Η συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων έχει καθοριστική σημασία για την επιτυχία των μέτρων απασχόλησης, όπως παρουσιάζεται στις «κοινές συστάσεις για τη στήριξη της οικονομικής ανάκαμψης από το ΕΚΤ». Το ΕΚΤ μπορεί να προσφέρει στήριξη: **1,2 δισεκατομμύρια ευρώ προορίζονται ειδικά για τους κοινωνικούς εταίρους στο πλαίσιο του ΕΚΤ**, σε περιφέρειες που παρουσιάζουν υστέρηση, αποκλειστικά και μόνο για την ενίσχυση των ικανοτήτων και για κοινές ενέργειες· οι κοινωνικοί εταίροι, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, πρέπει να αξιοποιήσουν πλήρως αυτή τη δυνατότητα.

Προκειμένου να αξιοποιηθεί κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο η οικονομική στήριξη της ΕΕ και η εθνική οικονομική στήριξη στις βασικές προτεραιότητες και ενέργειες που παρουσιάζονται στην παρούσα ανακοίνωση, τα κράτη μέλη, με τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων, θα υποστηριχθούν να εφαρμόσουν **μέτρα ταχείας αντίδρασης, που θα εστιάζουν την οικονομική στήριξη του ΕΚΤ:**

- **στη στήριξη των εργαζομένων και των εταιρειών που τελούν υπό αναδιάρθρωση**, συμπεριλαμβανομένων προγραμμάτων κατάρτισης στην επιχείρηση, σε συνδυασμό, κατά περίπτωση, με κίνητρα για την πρόσληψη μακροχρόνια ανέργων· στην παροχή κινήτρων σε περιφέρειες που προσφέρουν ευκαιρίες απασχόλησης / μείωση του κόστους κινητικότητας στις εν λόγω περιφέρειες (π.χ. επιχορήγηση του κόστους μεταφοράς)·
- **στην προώθηση της επιχειρηματικότητας και της αυτοαπασχόλησης** συμπεριλαμβανομένης της ίδρυσης νέων επιχειρήσεων ή της μείωσης του κόστους δανειοληψίας· στον καθορισμό βιώσιμων επιχειρηματικών προγραμμάτων και στην παροχή συμβουλών στις νέες επιχειρήσεις· στη μείωση της γραφειοκρατίας και στην απλούστευση των διαδικασιών ίδρυσης επιχειρήσεων·
- **στην αντιστοίχιση μεταξύ δεξιοτήτων και αναγκών της αγοράς εργασίας** συμπεριλαμβανομένων προγραμμάτων κατάρτισης και εκπαίδευσης υψηλού επιπέδου· σε νέα προγράμματα κατάρτισης ή σχολικά διδακτικά προγράμματα για την επιχειρηματικότητα και για μια οικονομία με χαμηλές εκπομπές άνθρακα· στην έρευνα για την προώθηση της καινοτομίας· σε μέσα, συμπεριλαμβανομένων των ΤΠΕ, για την καλύτερη παρακολούθηση και πρόβλεψη των αναγκών της αγοράς εργασίας·
- **στους νέους** συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας περισσότερων θέσεων ή υποτροφιών και δανείων για την κατάρτιση και την τυπική εκπαίδευση· στη χορήγηση κινήτρων σε εταιρείες για την παροχή περιόδων άσκησης και μαθητείας ή την απασχόληση νέων· σε εναλλακτικές δυνατότητες κατάρτισης για όσους αποχωρούν νωρίς από το σχολείο·
- **στις πλέον ευάλωτες ομάδες** συμπεριλαμβανομένων μέτρων δραστηριοποίησης και κινήτρων για τις εταιρείες προκειμένου να απασχολούν άτομα που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση ή να προσαρμόζουν τις συνθήκες εργασίας ώστε να επιτυγχάνεται ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και

ιδιωτικής ζωής και την κάλυψη ειδικών αναγκών (π.χ. για εργαζομένους μεγαλύτερης ηλικίας, άτομα με αναπηρία).

- **στις δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης** συμπεριλαμβανομένων της παροχής υπηρεσιών στο διαρκώς αυξανόμενο αριθμό πελατών, της αναβάθμισης των δεξιοτήτων του προσωπικού των δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης και της προώθησης της συνεργασίας με άλλα ενδιαφερόμενα μέρη.

3.2. ΕΠΙΣΠΕΥΣΗ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

Δύο δυνατότητες ταχύρρυθμης χρηματοδότησης θα στηρίζουν σημαντικά τα μέτρα των κρατών μελών για την ανάκαμψη:

- Η Επιτροπή προκειμένου να υποστηρίξει την εφαρμογή των μέτρων ταχείας ανάκαμψης, καθώς και γενικότερα την πραγματοποίηση επενδύσεων στον τομέα της πολιτικής για τη συνοχή, θα προτείνει σύντομα την τροποποίηση του κανονισμού των διαρθρωτικών Ταμείων, ώστε να δοθεί η δυνατότητα στα κράτη μέλη να **μην παρέχουν εθνική συγχρηματοδότηση κατά την περίοδο 2009-2010**. Χωρίς να μεταβληθεί η κατανομή των κονδυλίων μεταξύ κρατών μελών ή το ετήσιο ανώτατο όριο του δημοσιονομικού πλαισίου της ΕΕ για τις πιστώσεις πληρωμών, αυτή η δυνατότητα προκαταβολικής κάλυψης των δαπανών με κοινοτικό συντελεστή επιστροφής 100% κατά την αναμενόμενη κορύφωση της κρίσης θα πρέπει να επιταχύνει την υλοποίηση των έργων ενώ παράλληλα θα μειώσει τους δημοσιονομικούς περιορισμούς ειδικά στα κράτη μέλη όπου η συγχρηματοδότηση του ΕΚΤ αντιπροσωπεύει σημαντικό μέρος των συνολικών δαπανών για την απασχόληση. Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, θα παρακολουθεί από κοντά τις επιπτώσεις των μέτρων ταχείας αντίδρασης μέσω των σημερινών ετήσιων και στρατηγικών συστημάτων υποβολής εκθέσεων του ΕΚΤ.
- Για να παρέχεται νέα ευκαιρία στους ανέργους και να δημιουργηθούν οι κατάλληλες προϋποθέσεις ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας σε ορισμένες ομάδες της Ευρώπης που βρίσκονται στην πιο μειονεκτική θέση, συμπεριλαμβανομένων των νέων, η Επιτροπή θα προτείνει σύντομα ένα νέο **μηχανισμό της ΕΕ για μικροχρηματοδοτήσεις**, ώστε να αναπτυχθούν οι πολύ μικρές επιχειρήσεις και η κοινωνική οικονομία. Με την ανακατανομή 100 εκατομμυρίων ευρώ από τον υπάρχοντα προϋπολογισμό που θα μπορούσαν να αποδώσουν περισσότερα από **500 εκατομμύρια ευρώ**, σε μια κοινή πρωτοβουλία με διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και ειδικά τον όμιλο ΕΤΕ, ο νέος αυτός μηχανισμός θα επεκτείνει το φάσμα της στοχοθετημένης οικονομικής στήριξης σε πολίτες που στη σημερινή συγκυρία έχουν περιορισμένη δανειοληπτική ικανότητα. Οι ιδρυτές πολύ μικρών επιχειρήσεων θα λαμβάνουν επίσης στήριξη μέσω της παροχής συμβουλών, της κατάρτισης, της ατομικής καθοδήγησης και της δημιουργίας ικανοτήτων εκτός από τη στήριξη των επιτοκίων από το ΕΚΤ.

4. ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ

Η ΕΕ, για να βγει ισχυρότερη από την κρίση, πρέπει να αξιοποιήσει στο έπακρο τις ευκαιρίες που προσφέρει η ευρωπαϊκή κοινωνική οικονομία της αγοράς προωθώντας

τη μακροπρόθεσμη μεταρρυθμιστική στρατηγική της, ώστε να μετατρέψει την Ένωση σε μια πιο ανταγωνιστική, πιο καινοτόμο οικονομία με χαμηλές εκπομπές άνθρακα και με ανοικτές αγορές εργασίας και να δημιουργήσει μια κοινωνία χωρίς αποκλεισμούς και με καλύτερες θέσεις εργασίας για όλους. Για το σκοπό αυτό, η Ευρώπη πρέπει να επενδύσει στις δεξιότητες των πολιτών της και στην απασχολησιμότητα και να διασφαλίσει τη δημιουργία αποτελεσματικών αγορών εργασίας χωρίς αποκλεισμούς που θα στηρίζονται στις αρχές της ευελιξίας με ασφάλεια.

Παρόλο που η σημερινή κρίση έχει πρωτόγνωρες επιπτώσεις με αποτέλεσμα τους τελευταίους μήνες να χαθούν πολλές θέσεις εργασίας, στην περίοδο της οικονομικής μεγέθυνσης που προηγήθηκε είχαν δημιουργηθεί πολύ περισσότερες θέσεις εργασίας. Τα τελευταία δώδεκα χρόνια, η ΕΕ έπαιξε καταλυτικό ρόλο στην επίτευξη προόδου στις πολιτικές και στις επιδόσεις της αγοράς εργασίας πρώτον με την ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση και στη συνέχεια με τη στρατηγική της Λισαβόνας: με τον εντοπισμό κοινών προκλήσεων, προτεραιοτήτων και βέλτιστων πρακτικών· με τη χάραξη φιλόδοξων κοινών στόχων· και μέσω της ανταλλαγής εμπειριών και γνώσεων.

Τα κράτη μέλη θα εξακολουθήσουν να φέρουν την κύρια ευθύνη για την ανάπτυξη της αγοράς εργασίας και των κοινών πολιτικών· η πολυμορφία των καταστάσεων που υπάρχουν μεταξύ κρατών μελών και στο εσωτερικό των ίδιων των κρατών μελών μπορεί να απαιτήσει μια πιο διαφοροποιημένη προσέγγιση. Επιπλέον οι κοινές αξίες της διαφάνειας, της αλληλεγγύης και της παροχής ευκαιριών, που υποστηρίζονται από τις διάφορες εθνικές και κοινοτικές πολιτικές και τα θεσμικά όργανα και από το εκτεταμένο σώμα της κοινοτικής νομοθεσίας, προσφέρουν πραγματικά οφέλη και προστιθέμενη αξία στους ευρωπαίους πολίτες.

Οι αξίες αυτές πρέπει να συνεχίσουν να διαπνέουν τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζει η ΕΕ την κρίση· πράγματι, ο ρόλος που διαδραματίζει η Ένωση σήμερα είναι πιο σημαντικός από ποτέ· η στρατηγική της ΕΕ μετά το 2010 στον τομέα της απασχόλησης θα χρειαστεί βελτιωμένα μέσα, πόρους και μεθόδους καθώς και μια ξεκάθαρη εικόνα των βασικών προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι κοινωνίες μας, ώστε να μπορέσει να στηρίξει την Ευρώπη και τους πολίτες της να βγουν από την ύφεση ισχυρότεροι από πριν.

Ο συντονισμός των πολιτικών στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση, καθώς και μέσω των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση και των συστάσεων που αφορούν ειδικά κάθε χώρα, είναι καταλυτικός για την προώθηση των μεταρρυθμίσεων ώστε να προωθηθεί η οικονομική μεγέθυνση και η δημιουργία θέσεων εργασίας. Ωστόσο, με βάση την πείρα του παρελθόντος και τις παγκόσμιες, στρατηγικές, τεχνολογικές, δημογραφικές και περιβαλλοντικές προκλήσεις, θα πρέπει να ενισχυθούν οι μελλοντικές πολιτικές και στόχοι ώστε να προωθηθεί περισσότερο η παραγωγικότητα, η ανταγωνιστικότητα και η κοινωνική ισότητα.

Η Επιτροπή θα παρουσιάσει τις προτάσεις της για τη στρατηγική οικονομικής μεγέθυνσης και δημιουργίας θέσεων εργασίας μετά το 2010, συμπεριλαμβανομένης της στρατηγικής για την απασχόληση, έως τα τέλη του 2009. Η Επιτροπή, στο πλαίσιο αυτό θα λάβει υπόψη της τη συνεχιζόμενη συζήτηση μεταξύ των θεσμικών

οργάνων της ΕΕ και όλων των ενδιαφερομένων μερών, ειδικά όσον αφορά τους προσανατολισμούς που έχουν επισημανθεί μέχρι στιγμής:

- οι τρεις βασικές προτεραιότητες πολιτικής που περιγράφονται στην παρούσα ανακοίνωση θα είναι εξίσου σημαντικές για τη μελλοντική ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση, προκειμένου η Ευρωπαϊκή Ένωση να γεφυρώσει το κενό μεταξύ άμβλυνσης της κρίσης και προετοιμασίας για την ανάκαμψη. Η ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση πρέπει να προσφέρει την απαραίτητη στήριξη στις πολιτικές της αγοράς εργασίας ώστε να προωθήσουν την οικονομική μεγέθυνση και απασχόληση, να βελτιώσουν δραστικά τα επίπεδα δεξιοτήτων και να αξιοποιήσουν το θετικό οικονομικό ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι πολιτικές χωρίς αποκλεισμούς όσον αφορά την αποδοτικότητα της απασχόλησης και την οικονομική βιωσιμότητα·
- στο πλαίσιο μιας ανανεωμένης στρατηγικής για την οικονομική μεγέθυνση και την απασχόληση της ΕΕ, η ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση θα πρέπει να είναι απλούστερη με καλύτερα εστιασμένους στόχους, ώστε να διασφαλίζεται η μεγαλύτερη συνοχή·
- πρέπει να ενισχυθεί το εθνικό αίσθημα ευθύνης μέσω της μεγαλύτερης συμμετοχής των εθνικών κοινοβουλίων, των κοινωνικών εταίρων και άλλων ενδιαφερόμενων μερών στο σχεδιασμό και στην έγκριση των μεταρρυθμιστικών προγραμμάτων των κρατών μελών· μια καλύτερα στοχοθετημένη χρήση των διαρθρωτικών Ταμείων, ειδικά του ΕΚΤ, θα μπορούσε να στηρίξει την υλοποίηση των πολιτικών για την απασχόληση·
- Ο συντονιστικός ρόλος της Επιτροπής και των κρατών μελών σε συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους είναι καθοριστικής σημασίας για τη διευκόλυνση των διακρατικών συγκρίσεων και συγκριτικών αξιολογήσεων·

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η κοινή δέσμευση της ΕΕ για τις βασικές προτεραιότητες που περιγράφονται στην παρούσα ανακοίνωση πρέπει να συμβάλει στην αντιμετώπιση των μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων προκλήσεων της ΕΕ και στη διασφάλιση της συνοχής μεταξύ αυτών και των βραχυπρόθεσμων μέτρων ανάκαμψης.

Η Επιτροπή καλεί το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο:

- να εγκρίνει τις τρεις βασικές προτεραιότητες της κοινής δέσμευσης για την απασχόληση της ΕΕ·
- να εγκρίνει τη διαδικασία υλοποίησης από τα κράτη μέλη, την Επιτροπή και τους κοινωνικούς εταίρους, των ενεργειών που προτείνονται στο πλαίσιο κάθε προτεραιότητας, λαμβανομένης υπόψη της ειδικής κατάστασης κάθε κράτους μέλους·
- να εγκρίνει τις προτάσεις της Επιτροπής για την καλύτερη δυνατή χρήση των κοινοτικών κονδυλίων για την αντιμετώπιση της κρίσης·

- να συγκαλεί την τριμερή σύνοδο κορυφής πριν από κάθε εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, προκειμένου να εξετάζεται και να παρακολουθείται η πρόοδος όσον αφορά την ανάληψη και υλοποίηση των προτεραιοτήτων και δράσεων της κοινής δέσμευσης·
- να λάβει υπό σημείωση την πρόταση της Επιτροπής για την παρακολούθηση της υλοποίησης της κοινής δέσμευσης σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και τους κοινωνικούς εταίρους της ΕΕ και για την υποβολή έκθεσης για τη συντελούμενη πρόοδο και για τις συνέπειες που έχει στην ατζέντα της Ένωσης μετά το 2010, στο Εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του 2010.

Παραρτήματα:

1. Πρόσφατα μέτρα για την απασχόληση που έχουν λάβει τα κράτη μέλη
2. Προώθηση της προσωρινής βραχύχρονης εργασίας
3. Καλύτερη αξιοποίηση του ΕΚΤ